

Fólkaheimid Føroyar

Arbeidi til allar hendur í landinum og fullgóða og rættvísa úrtøku av arbeiðinum.

APRIL
MANAÐNAVNID APRIL KEMUR AV LATINSKA ORÐINUM »APRILIŠE, SUM »OPNA« → VARIÐ BYRJAR ELLA AV SANSKRIT »A« PARAH, SUM MERKIR »ANNAR«, TI Í GAMLA RÓMVERSKA KALENDARANUM VAR HANN ANNAR MANAÐIN Í ÁRINUM

Fyrsti apríl er farin, so óneyðugt er at biðja nakran hugsa seg væl um, um hann skuldi verið biðin gera okkurt; men 30. apríl verður eisini nýttur til sama endamálið — at senda apríl.

Øll minnst útvarp Føroya við ísbjörni; men betur var Hákon, løgmaður, fyrri 30 árum síðan, tá hann í »Norðlýsinum« sendi Klakks víkingar apríl, ja, so væl eydnaðist hjá honum, at sjálfir fyrri barnavognur var ikki framkomandi.

Vit hyggja at álmanakkanum í apríl:

3. pálmásunnudagur — dymbildagvikin, stilla vikan byrjar — mánið næstur jorðini.
5. full sól.
10. páskadagur.
12. seinra kvartar.
14. summarmáli — 1. vika á sumri
15. mánið longest frá jorðini.
16. tær ljósu nætturnar byrja.
20. tendingir. Einmánsól (vársól).
25. flaggdagurin.
28. fyrra kvartar.

HVUSSU ROYNIST APRIL?

Vit endurgeva nokur meðaltöl (málingar í Hoyvík 1926—50), ið siga eitt sindur frá veurlagnum í apríl mánað:

miðalhiti	5,3
mesti hiti	12,2
minsti hiti	÷ 6,9
avfall í mm	106,0

SJÓMANSLIVID:

New Foundlands-bræv

Vit gera nokur ítriv úr brævi, sum faðir skrivar heim úr New Foundlandi og sigur synnum eitt sindur frá sjómanslivinum:

... Í nátt hevur verið av teim vakrastu lotum, man fær á sjónum. Í dag er eisini stilli, men tað kavar av mókum, so serliga várligt er tað ikki...

... Heilsa mammu tykkara tað, at eg eri liðugur við tógvið, sum eg hevði við; men eg havi stoppað nógv meira henda túrin enn øll hini 24 árin til samans, eg havi verið burtur, so hjá mær at stoppa einar vottir nú, er ikki óðrvisi enn at stinga frems, sum man plagar at taka til. Biðja mammu tykkara spinna eitt sindur av tógvi til næsta túr; tit kunnu hjálpa henni at karða, omma nappar.

... Í gjármorgunin var illveður og stór alda. Vit lógu og bottu trol, tá vit fingi ein sjógv, sum minti ikki so litið um Mount Everest (royndið nú og fínnið tað á kortinum). Allir fingi uppi, og eg fór heilt undir, so teir sóu bara við hvørt í syðvestin tað mesta av einum hálvum tíma, tá var pápi vátur.

... Tíðindi heimanfrá ljóða ikki uppumtrandi, bara um tosk, hvussu nógvan tosk teir selja, hvussu nógv pund, teir fáa fyrri tosk. Her um borð bara fiska vit tosk, flekja tosk, salta tosk, eta tosk, práta um tosk, hugsa um tosk og droyma um tosk. So um pápi einaferð fer at skriva eina bók, so skal hon eita »Min toskure« og byrja við orðunum: »tostur skrivar um toske.

SKILALEYSUR LOGMAÐUR

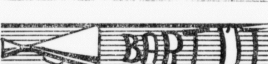
Tá ið fólkalokksmenn í 1951 skerdur keypkraftin soleiðis at keypkraftin í 1.000 kr. fór niður í 0,85, skrivar Tingakross-um Hákon Djurhuus, sum teir nú hava til legmann:

»Tað ræður um at skera keypi kraftina niður, segði Hákon Djurhuus íngmaður fyrri Norð oyar á tingi í ár. Tað ræddi also um at gera fólki fátækt. Soleiðis tala menn, ið IKKI HAVA SKIL A FIGGJARLIGUM SAMFUNDSPOLITIKKI.«

SMÁTING

— Gott barometir, ja. Bara tað visir eitt sindur hægri temperatur, enn tað er, frystir ikki.

- * er tað ikki stórvægis rós í ti
- * at hava broytt eina tollgild, tá
- * prisurin er 20 pst. meira í
- * toll á fiskimannaútgærd, 20
- * oyru liturin á bensini, 5 kr.
- * kg av tubbaki o.s.fr.

M MANGA TAKK
O Eingin uttan Dammur vann
L í Grønlandi eitt hakk.
A íðkun tó til Grønlands slapp
R at siga »Mange take«.

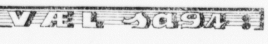
AT tjóðveldisflokkin, sum er so nógv imóti øllum hervaldi, hevur sagt seg til reiðar at lata Føroyar fara uppi onkra hernaðarsamgongu, tá Føroyar eru vorðnar leysar frá Danmark?

AT helmingurin av telefonlønnum í telefonkioskunum í London eru seinastu 12 mánaðirnar vorðin skadd av ólævnáði. Umvælingarnar hava kostað 260.000 kr. Telefonkioskurnar eru av alstórum týðningi, serstakliga tá tað ræður um at boða frá vanlukkum, eldsbruna o. t.

AT tað fínt einki fólkslag í heiminum, sum er ómusikalskt, sambert visindaligar kanningar. Øll fólkslag kunnu handfara okkurt tónleikatól, og sjálfvít hjá primitivum fólkslagum finnur ein stóra tóna- og rytmufrøði.

AT í 1963 vóru 124 brotsgerðir meldaðar til rættin og 87 uppláraðar, 1964: 164 meldaðar, 105 uppláraðar og 1965: 195 meldaðar, 88 uppláraðar.

AT danski staturin í fjór lat í studningi 137.636,34 kr. til føroyingar, ið leiðaðu sær kunnleika á há-, landbrúks- og húhaldsskúlam.

Tað er ið hvussu er eitt, ið kostar meira enn upplaging og undirvising, og tað er óvíska.

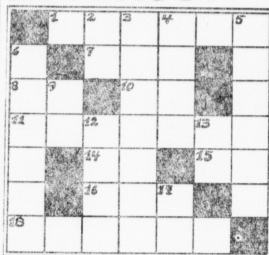
(Gramham Greene)

Kærlíkin er eins og umfarasjúkurnar: meira ein skyggjar tær, meira viðbrekin er ein.

(Camfort)

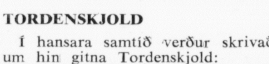

- 1) Nær kemur fyrsti trolarin?
- 2) Nær herseta bretar Føroyar?
- 3) Hvussu er prestagardurin í Kvívík nevndur?
- 4) Nær varð Føringafelag stovnað?
- 5) Nær verður fyrsta sluppin keypt (svar aðrastaðni)

Výr: 1) ættarfólk 7) okkara 8) djór 10) flenti 11) holur 14) sum 15) dim 16) rúm 18) kemist evni.

Niður: liðugur 3) deyður 4) sakna 5) búpláss 6) húsið 9) far 12) búgv 13) tíðindastova 17) tóni.

TORDENSKJOLD
Í hansara samtið verður skrivað um hin gítta Tordenskjold: Kanónskotini duna hvørja nátt, men tað er bara Tordenskjold, ið hevur dogurðagildi heima við hús, og har gongur tað livliga fyrri seg. Í garðinum eru skipskanónir — og sum kunnugt ein bjorn og ein ulvur í leinkjum.

Hvørja ferð, teir drekka skál, verður skotið við kanónunum. Varaadmiralurin hevur ilt við at venja seg til livið uppi á landi í friðartíð.

Til upplýsingar:
* at klaga til hansara hátign kong
* in nýttar einki, tí hann er við
* í veitslunum, og ein borgari
* hevur tíðliga ein morgun sæð

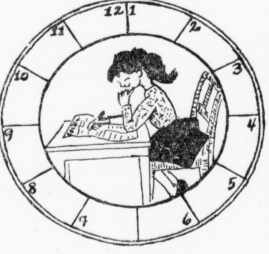

EITUR: Í hvørjum av hesum eru hesi eiturslag at finna

1. nikotin — brennivini
2. koffein — tubbaki
3. alkoholi — kaffi

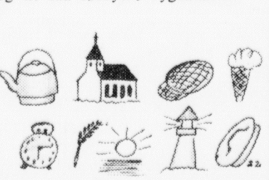
...

KLOKKUGÁTA

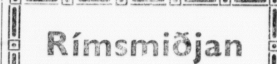

- 1 — 4 — plagg
- 3 — 4 — reim
- 6 — 8 — reistist
- 9 — 12 — ganga
- 11 — 12 — skipastavir

MYNDAGÁTA. Finnið nøvnini á myndunum. Setið fyrstu bókstavirnar úr hvørjum navni rætt saman og tit fáa føroyskt bygdanavn:

- * tænarar koma ferandi við kong
- * inum út frá Tordenskjold og
- * tveita hann upp í ein vogn
- * hansara hátign sá út til at hava
- * slekt tostan fyrri eina longri
- * tíð.

RYRTOKUPRÁT

Sum kunnugt klúgva »sjálvstýris-hejurnar ikki í tvey um yvirtøkur longur — serstakliga ikki um skulan.

Tey fyrstu 100 ár eru farin liða væl, síðan menn teir mæltu: í morgin skúlin yvirtøkast skal. Mangir komu seinni, fingi sjálvstýrs döp, og skjótt tóku til at harðna tey miklu yvirtøku-róp. Men síðan miklu róparnar á sama bati fingi setur um yvirtøku skúlans í ikki einum leitur.

— Adam er einasti maðurin, ið ikki hevur kunnad byrjað friggj-ingina við orðunum: »Órsaka, hava vit ikki hitt hvønn annan áður?»

Prestur: Tey siga fyrri mær, at tú spældi krokk, meðan vit vóru í kirkju.

Hanus: Tað er lygn, eg kann gott visa tygum seiðirnar, eg fekk.

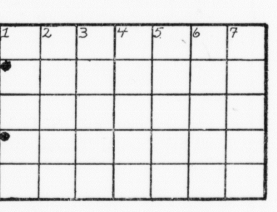
Tað fínt bert eitt slag av mans-dirvi: at siggja heimin, sum hann er og halda av honum.

Hann: Tað var ræðuligt, Hanus bannaði, tá eg bar honum sagina aftur.

Hon: Skítt við tí, næstu ferð kanst tú lena sagina frá presti.

Tá orðini niðureftir eru rætt funnin, fært tú á 2. og 4. reglu navnið á tveimum vøkstrum.

- 1) merki 2) roður 3) buldur 4) djór 5) húsbóndi 6) vernd 7) leyst.

HJARTALIGA TAKKI eg øllum, sum gledda meg á 50 ára starvsdegnum við gávum, telegrammum og á annan hátt. Ein serskild tók til tey, sum vitjaðu inn á gólvíð og gjørdi mær dagin so hugnaligan.

Heilsan.

Ferdinand Rubeksen.

LYSING

Tað verður her gjørt kunnigt at tann av býráðnum samtykta figgjarettan fyrr inntøkur og út reioðslur hjá Tórshavnar kommunu og Tórshavnar havn fyrri figgjarett 1966/67 er til skjals á býráðsskrivstovuni frá 1. til 14. apríl 1966.

TORSHAVNAR BÝRÁÐ, 1. apríl 1966.